

Tulkkien työnseisaus

25.11.2021

Työnseisaus

- Torstaina 25.11. kello 10.20-10.23
- Työ keskeytetään kolmeksi minuutiksi.
- Työnseisauksen aikana tulkki voi
 - lukea julkilausuman
 - puhuttujen kielten tulkkien versio
 - viittomakielen tulkkien, puhevammaisten tulkkien ja kirjoitustulkkien versio
 - olla hiljaa

Miksi työnseisaus järjestetään?

Työseisauksen tarkoituksena on kiinnittää huomiota siihen, että

1. julkishallinto kilpailuttaa tulkkauspalveluita lähes yksin hinnan perusteella.
2. tulkin rooli on välttämätön viestintätilanteissa, joissa osapuolilla ei ole yhteistä kieltä,
3. tulkkaustilanteissa tulee käyttää koulutettua ammattilaista,
4. puhuttujen kielten tulkkien työ- ja sopimusehdot käytännössä sanellaan heille.

Keneen työseisaus kohdentuu?

- kuntiin,
- sairaanhoitopiireihin ja
- valtion muihin organisaatioihin, joille tulkit tuottavat palveluita. (EI Kelaan)

- julkishallinnon yhteishankintayksikkö Hanselin puitesopimus päättyy vuonna 2022.
- 21 uutta hyvinvointialuetta

- Sillä, miten nämä kilpailutukset laaditaan, on merkitystä tulkkien tulevalle työelämälle.

Ketä työnseisaus koskee?

- yksityissektorilla työskenteleviä tulkkeja.
- Jos olet virka- tai työsuhteessa kuntaan, valtioon tai kirkkoon, tämä työnseisaus **ei** koske sinua.
- Virkasuhteessa oleva **ei saa** osallistua lakkoon.

- ***Työnseisauksen alaiset tehtävät:***
Tulkkaustyö ja siihen välittömästi liittyvät tehtävät
- ***Työnseisauksen ulkopuolelle jäävä suojelutyö:***
Työnseisaukseen ei osallistu tulkki, joka on tulkkaamassa tilanteessa, jossa on kyse ihmishengestä.

Voinko osallistua?

- Jos olet työsuhteessa ja Kieliasiantuntijoiden (Akavan Erityisalojen muun yhdistyksen) jäsen, voit osallistua työnseisaukseen turvallisin mielin.
- Työsopimuslaki:
”Työntekijän osallistumista työehtosopimuslain mukaiseen tai työntekijäyhdistyksen toimeenpanemaan työtaistelutoimenpiteeseen ei voida pitää asiallisena irtisanomisperusteena.”
- Jos työskentelet yrityksessä, **jolla on voimassa oleva työehtosopimus Akavan Erityisalojen ja Kieliasiantuntijoiden kanssa**, voit halutessasi osallistua **myötätuntolakkoon**.
- **Jos et ole työsuhteessa**, voit osallistua työnseisaukseen oman harkintasi mukaan. Koska tulkkauslalla ei ole yleistä työehtosopimusta, jota työnseisauksella rikottaisiin, voit itse päättää osallistutko työnseisaukseen.
- Mitä useampi tulkki osallistuu työnseisaukseen, sitä laajemmin se näkyy ja sitä laajempi yleisö kuulee tulkkien viestin.

Työtaistelusta on ilmoitettu

- tulkkausalalan yrityksille
- valtakunnansovittelijalle

- Työnseisauksen piirissä tulkkien työt
- Työnseisaus koskee kaikkia tulkkeja: ei erikseen määritelty tulkkauksen lajeja, menetelmiä tai tulkattavia kieliä.

Miten toimin ennen työnseisausta?

- Työnseisaukseen osallistuville ei saa aiheutua kielteisiä seurauksia lakkoon osallistumisesta.
- Työnantajalle ei tarvitse ilmoittaa mitään erikseen
- Tulosta mukaasi tulkkien julkilausuma tai avaa tiedosto niin, että voit joko jakaa sen ruudullasi etätulkkauksilanteessa tai kopioida sen chat-kenttään.
- Harjoittele julkilausuma etukäteen, jotta sen lukeminen ja tulkkaminen sujuu itse tilanteessa. 3 minuuttia on lyhyt aika!

Miten toimin työnseisauksen aikana?

- Kerro tulkkaustilanteen alkaessa, että tulkkaus keskeytyy kolmeksi minuutiksi työnseisauksen vuoksi.
- Kerro, ettei työnseisaus ei ole kohdistettu paikalla oleviin henkilöihin vaan julkishallintoon ja työnantajiin ja toimeksiantajiin, jotka sanelevat sopimusehdot yksipuolisesti.
- Viittomakielen tulkki, puhevammaisten tulkki ja kirjoitustulkki:
 - kerro olevasi **myötätuntolakossa** puhuttujen kielten tulkkien sopimusasioiden vuoksi
- Lue ja tulkkaa tulkkien julkilausuma tai anna se luettavaksi. Halutessasi voit myös antaa julkishallinnon edustajalle tiedotteen työnseisauksesta.
 - <https://kieliasiantuntijat.fi/tulkit-tyonseisaukseen-huonoja-kilpailutuksia-vastaan/>

Miten toimin, jos tulkkaustilanteessa ei osapuolena ole julkishallinnon edustaja?

- Jos olet tulkkaamassa esimerkiksi yrityksessä, jossa tulkkaustilanteessa ei ole läsnä työnseisauksen kohderyhmää, voi olla epäluontevaa pitää kolmen minuutin työnseisaus. Tällöin voit tuoda esiin tulkkien työnseisauksen toisella tapaa, esimerkiksi kertomalla tilaisuuden alussa, että tänään tulkit ovat lakossa ja tuet kollegoitasi vaikka et keskeytäkään työtäsi.
- Kerro, että tulkit ovat kyseiseen aikaan lakossa ja kerro miksi:
 - julkishallinnon yksin hintaan perustuvat kilpailutukset
 - puhuttujen kielten tulkkien heikot sopimusehdot
- Anna/jaa ruudulla (jos mahdollista) tiedote ja/tai julkilausuma tulkkaustilanteeseen osallistujille.
- Jos olet tulkkaamassa esimerkiksi kokouksessa, voit ehkä jo etukäteen pyytää, että kokouskohdassa ”muut asiat” voit lukea ääneen tulkkien julkilausuman.
- Työnseisauksessa on tärkeintä saada tulkkien ääni ja viesti kuuluviin. Olennaista ei niinkään ole, keskeyttävätkö kaikki tulkit jokaisessa tilaisuudessa työnsä. Toki se on vaikuttavampaa.

Materiaalit

- **Julkilausuma**
 - Puhuttujen kielten tulkeille
 - Viittomakielen tulkeille, puhevammaisten tulkeilla ja kirjoitustulkeille
- **Tiedote**
- **Saatavilla (pdf-muodossa) Kieliasiantuntijoiden verkkosivuilla ma 22.11.**

Miten toimim työnseisauksen jälkeen?

- Pidä asia esillä ja someta
 - #tulkkientyönseisaus
 - #myötätuntolakko
 - #panostaammattilaiseen
 - #ammattitulkki
 - #laatuhankinnat
 - #sovitaanvaan
 - #tasavertainentulkki
 - #kieliasiantuntijat
 - #parempaantyöelämään
 - #työelämä
 - #tulkkaus
 - #tulkki

Työajan raportoinnissa:
työnseisaus = poissa olo

Työnseisaus ei siis ole
palkallista aikaa.

Onko pakko osallistua?

- vahva kannanotto tulkkien heikkojen sopimusehtojen ja ansiotason parantamiseksi.
- yhtenäinen rintamana työ- ja sopimusehtojen parantamiseksi.
 - Ansiotason heikkeneminen on katkaistava,
 - Työnteon pitää on oltava kannattavaa kaikille tulkeille.
 - Kyseessä on yhteinen ponnistus, joka hyödyttää yksilöä ja koko ammattikuntaa.
- Vaadimme, että julkishallinnon laatii paremmin kilpailutuksensa. osoitamme
- Vaadimme tasavertaista neuvotteluasemaa tulkkien ja toimistojen välillä.

Tärkeää

- Oikeus osoittaa mieltä ja lakko-oikeus on Suomessa vahvasti lailla turvattu.
- Perustuslain suojaamiin perusoikeuksiin kuuluu ammatillinen yhdistymisvapaus (PerL13§), johon sisältyy myös työtaisteluoikeus.
- Suomi on myös ratifioinut YK:n alaisen ILO:n määrittelemät työntekijöiden perusoikeudet, joista yksi on työtaisteluoikeus.
- Koska Kieliasiantuntijat / Akavan Erityisalat on tehnyt päätöksen työnseisauksesta, sinulla on oikeus ja velvollisuus osallistua päätöksen mukaiseen työnseisaukseen.
- Lakkoon osallistuvia ei työnantajalla ole oikeutta painostaa, syrjiä tai uhata muilla kielteisillä seuraamuksilla. Jos tällaista esiintyy, ole yhteydessä Akavan Erityisalojen lakimieheen.
- Uhkaukset ovat perusteettomia. Laillisiin työtaistelutoimiin osallistumisesta ei seuraa kenellekään mitään rangaistusta, koska niihin on täysi oikeus.

K